

Фронтовими дорогами... аж до Берліна

Земляк із села Люхча Пилип Ніколайчук у молодості пройшов фронтовими дорогами України, Білорусі, Польщі, Німеччини, зустрів перемогу в Берліні, отримав багато нагород, у тому числі й медаль «Завзяття Берліна». Він гостинно сприймає світ і так само гостинно світ сприймає його.

Народився Пилип Ніколайчук 1926 року в селі Люхча. Мама померла, коли хлопцеві виповнилося лише шість років. Тож дитинство пройшло з батьком, його другою дружиною та одинадцятьма зведеними братами й сестрами. Нелегкою була його доля в молодості, а коли досяг повноліття, то довелося вдягнути солдатську шинель і пройти крізь горнило Великої Вітчизняної війни.

У 1944 році, після звільнення Сарн від німецько-фашистських загарбників, Пилипа Лук'яновича мобілізували в армію та відправили на Урал, у Челябінську область.

- Цілий день ми працювали, - пригадує літопис тих днів сивочолий ветеран, - а ввечері готувалися до війни. Тож це було справжнє випробовування. А потім потрапив у Воронежський запасний полк. І почалися мої фронтові дороги, які завершилися аж у ворожій столиці.

- Неодноразово переслідували фронтовика холодні очі смерті. Бо ж брав участь у багатьох запеклих боях. Разом із іншими бійцями визволяв від фашистів українські, прибалтійські землі. Дістав поранення й потрапив у госпіталь. Трохи підлікувався - і знову на фронт. А потім були переправа по льоду через річку Віслу, бої за Одер. Розповідає учасник тих вікопомних днів. – Битва йшла не на життя, а на смерть. Окупанти шалено оборонялися. І досі в пам'яті прожектори, вогонь, голод і розруха. Здавалося, що земля пливе з-під ніг, день перетворився на ніч, а ніч - на день.

Залишилися в пам'яті ветерана й фронтові дороги по території Польщі.

- Поляки до наших вояків ставилися дуже добре, - розповідає. - «Бардзо файні ваші солдати», - казали. От тільки не подобалося їм, що не стриглися ми. А що було робити, коли навіть не мали де помитися.

Багато міст визволяв воїн із Полісся, і нарешті останнє - Берлін. З України, Білорусі, прибалтійських, закавказьких та інших республік прийшли сюди воїни, щоб завершити справедливую війну з тими, хто хотів поневолити їх Батьківщину.

- Загальний наступ на Берлін розпочався 16 квітня, - ділиться спогадами очевидець і учасник боїв. - Коли вночі піднялися в атаку на укріплення, їх раптом освітили. Потім дізналися, що за нами встановили сотні потужних прожекторів за наказом маршала Жукова, аби засліпити німців.

День Перемоги застав Петра Лук'яновича в Берліні в госпіталі, бо під час боїв за ворожу столицю знову був поранений. Коли зажили рани, потрапив у запасний полк, який переправляв звільнених в'язнів концтаборів через Ельбу.

- Підходить до нас генерал і каже: «Товариші солдати! Ви захистили Вітчизну. А тепер будемо вивозити наших людей на рідну землю». Цивільні німецькі громадяни втікали на Захід. Почали вантажити свої чемодани. Ми не заперечували. Подумали: їх не візьмемо, а валізи собі залишимо. Хоч спідню білизну матимемо, щоб переодягнутись. Відкриваємо - а там золоті годинники, ті, що награвували в нас. Правда, нам нічого не дісталось, бо все забрала комендатура.

У пам'яті ветерана й важкі післявоєнні дні в Магдебурзі, коли тамтешні люди пухли з голоду, і ще багато трагічних сторінок із тої кровопролитної війни. Потім роки відбудови народного господарства, які провів у Семіпалатинську. Згодом демобілізація і робота в Рівненському автопарку. Бригадир столярної бригади Пилип Ніколайчук був почесним працівником підприємства. Його фото красувалося на Дошці пошани, а колеги завжди ставилися з повагою.

Пилип Лук'янович улітку вже розминувся із своїм 87-літтям. Мешкає в Гощі з дружиною Марією Михайлівною, яка завжди була вірною супутницею в житті, після

інсульту виходила чоловіка. Часто до батьків навідуються й діти, допомагають по господарству. Сини відремонтували їхню стареньку хатину, і стоїть вона над річкою Горинь, неначе писанка. А доньки подарували татусеві незабутні поїздки в Єгипет та інші курортні місця.

Про дітей Пилип Лук'янович і Марія Михайлівна можуть розповідати годинами. При цьому їхні очі аж сяють душевною радістю і теплом. Не скаржиться ветеран і на державу, каже, що як учасник бойових дій та інвалід Великої Вітчизняної війни має непогану пенсію. Дякує й лікарям, котрі допомогли піднятися на ноги після інсульту. Але пам'ять раз по раз знову бентежить його душу.

- Війну, - каже, - забути неможливо, адже вона кожному учаснику завдала глибоких ран як не тілу, то душі. І треба робити все, щоб таке лихо ніколи не повторилося в нашій незалежній неньці- Україні.

Анатолій Кардаш